

רגע של עיברות

כשהמילה טרלול נבחרת למילת השנה, צריך כנראה רעיונות מטורללים כדי להחזיר לשפתנו את כבודה

בשבוע שעבר

מתברר שהרעיון הזה מוסמר בהחלט ממשלה מ-2010, ומ-טרותו חיוק השפה העברית בישראל ובעולם. למיטב הבנת, בעולם עדיין לא ממש התחברו לקטע של עברית, ויותר קל להם לנצח את הקורונה מאשר לבטא את האות ח"ת. אבל אני אופטימי. לעומת זאת, דווקא כאן, בארצם של אליעזר בן יהודה ואבשלום קור, "קאנגלזים" אותנו יותר ויותר. המון חברות מסחריות בחרו לקרוא לעצמן בשם לוועזי, כאילו הן פועלות במנהטן ולא במוצקין, וזה כולל את פרטנר, הוט, יס, ילו וסופר-פארם, שאצלה כל קנייה היא קפיצה קטנה לחו"ל, ויש סאמר סייל ומועדון לקוחות בשם לייף סטייל.

מכיוון ששניים מהשירים ששמענו הכי הרבה השנה הם "מועבט" ו"טרילי טרלה", שני בי-טיים שלא ממש מופיעים במקורות (אלא אם כן המקורות שלך זה טיקטוק), ובנוסף, המילה טרלול נבחרה על ידי הציבור הרחב למילת השנה – אולי צריך גם כמה רעיונות מטורללים כדי לעזור לשווק את העברית ולהחזיר אותה לצמרת מצעד השפות השנתית.

כמי שטרלולו אומנות, אני חושב שצריך להרחיב מעט את חוק העברית ולקבוע שיום אחד בשבוע יהיה יום הלשון העברית, מעין לר-עזית'לס מאנדיי, או יום שני גרוני, ובו יחויבו כל החברות הישראליות להשתמש בשם עברי. לפרטנר, למשל, ששמה רומז שכל לקוחותיה הם למעשה שותפים עסקיים והם יעני פרטנרים של החברה, אני ממליץ לעברת את השם לפחות יום בשבוע לחבריקו או סחבק. זה אמנם לא ממש עברית, אבל בעל נוחות מקומי, ובהחלט שומר על רוח השותפות מהשם המקורי.

את השם של רשת פוקס הייתי משנה לשוע-ליקו, את פוקס הום לשועליקו מעון, ואת פוקס קידס לשועליקו טף. את אמריקן איגל אפשר לעברת בקלות לבלובל אמריקני. את הוט צריך לחבר לחום המקומי ולקרוא לה חמסין.

יש עוד המון מושגים יומיומיים שמגיעים משפות גויות, ואין להם שם עברי. לפייק ניוז כבר הומצא הביטוי ההולם תשקורת, אבל לעומתה, תופעת המי טו עדיין לא עוברתה, ואני מציע את הביטוי הקליט: אנוכי כנ"ל. למי טו בקהילה הלהט"בית אני ממליץ על ראשי תיבות גא"ה – גם אני הוטרדתי.

במסגרת התקינות הפוליטית, יש מילים שבישנים האחרונות יצאו מגבולות השיח הלגיטימי, והשימוש בהן אסור בתכלית האיסור. מילים כמו

כושי, קוקסינל, פרענק או פייגלע, שמי שמתמש בהן מכ-ריז על עצמו שהוא אלטע קאקער (שזה דווקא ביטוי מותר, רק שאף אחד מתחת לגיל 70 לא יבין). גם התואר שמן כבר לא ממש מקובל היום, וכתחליף אני מציע להגיד קמחן, או מאותגר קינוחים.

העולם הטכנולוגי

מלא במושגים בינלאומיים שכדאי לעברת. מושג שאני שומע הרבה בזמן האחרון הוא NFT. מדובר על אסימון ייחודי, שמאפשר לנו להוכיח בעלות

על נכסים דיגיטליים, וזה מושג שמתפוצץ עכשיו בעולם הגר-דול בתחום הסחר באמנות כחותמת דיגיטלית ליצירות. אני הייתי קורא לתופעה הזו בעברית נפתלי. ומכיוון שמדובר במושג שרובנו לא ממש מבינים מה הוא אומה, אפשר לכנותו מזלנ"ט – מה זה לעזאזל NFT. אחת המילים שתפסה חזק את עולם ההייטק היא יוניקורן,

מי שעובד בהייטק יודע שבמצב השוק הנוכחי הוא יכול לקבל כמעט כל מה שהוא רוצה מהמעביה, כולל משכורת עתק, רכב חדש, ארוחת גורמה בצהריים, ומה לא. המצב הזה גורם ללא מעט הייטקיסטים להוציא לחבריהם את העיניים בסיפורים כמה טוב להם, תוך שימוש בשפה שרק הם מבי-נים. לפיכך, השימוש בפעלים כמו לקמפרס, לפדף, למרג'ג', לרנג ולרנדר, יוגדר מעתה כ: לעפעף – לעוף על עצמך רק כי אתה בהייטק. אם אתה עובד גוגל שינסה להכחיש את ההתנשאות, תוגדר כמגגל עיניים.

מכיוון שטסלה תפסה חזק מאוד בארץ, טוב יעשו קברניטיה אם תהיה למכונת גם גרסה בשפת התנ"ך, שתיקרא טסילה, שם שמעביר גם את תחושת המהירות וגם את היכולת של הרכב לנוע באופן אוטונומי. המייסד אילון מאסק ייקרא בישראל אלון מסיכה.

עוד להיט

של השנים האחרונות הוא תוכנית הדיבור המוקלטת, המכונה בלעז פוד-קאסט. בינינו, פודקאסט זה בעצם סוג של רדיו, אבל העולם מרגיש צורך להתחדש ולהרגיש יותר ערכני ופחות רשת א', אז הוא נתן לרדיו שם חדש. השם העברי, הקספת, לא ממש תפס, אולי בגלל שהוא נשמע כמו ציווי שלי: סתום! או אוסקוט. לכן אני מציע את השם המשופר טירחונן.

צורת השייח והצריכה העיקרית של מוזיקה בשנים האחרונות היא סטרימינג. מכיוון שיש בימינו זרימה, שפע ושיטפון אדיר של קובי-צי מוזיקה, אני מציע שם שכולו גאות והצ-פה: געתון.

הזום השתלט זה מכבר על כל חלקה טובה, עד שרבים מתקשים לקיים סתם פגישה פרו-נטלית – כי מה שווה שיחה אם לא עושים אותה עם רקע של אי טרופי מחדר מטאטאים בדירה בפתח תקווה. גם לזום מגיע שם עברי, ואני הייתי הולך על ניתוקית.

בתחום המזון התחזקו השנה טכנולוגיות כמו ביונר מיט, שמציעות תחליפים לבשר שמוצר מבעלי חיים. אני מציע לקרוא לסטייק הפר-גית מהזן החדש תרנסולת, ולשניצל מטופו – חוה-טוף.

אחרי שקברניטינו מיתגו את הסופה האח-רונה עם השם הסקסי כרמל, אפשר להתקדם גם לאסונות אחרים. נכון שהקורונה יצאה לכולנו מהחורים, אבל אם רק ימתגו וישווקו אותה מחדש, הכל ייראה אחרת והיא תהפוך לחביבת הקהל. בחו"ל המגיפה מכונה קוביד, שם שמשרה תחושה מרתיעה של כובד, ולכן אני מציע להעניק לה את השם העברי הקליט והחברותי: קובי; שם שיגרום לציבור לא רק לחיות עם הקורונה, אלא גם לחבב אותה ולרצות לצאת לשנות איתה בירה. אם זה בכל זאת נשמע לכם שם פמי-ליארי מדי עבור מגיפה עולמית, אני מציע גם שם שנשמע מחלתי יותר, אבל גם מתכתב עם מי שמווהה איתה בשירודי הטלוויזיה: ברבשת. 🍷

הטלוויזיה: ברבשת. 🍷

yairn@israelhayom.co.il

לשון אחת - עם אהד
למענה ולמען ילדיה

כרזה לעידוד לימודי עברית בקרב עולים חדשים, שנות ה-50'

שאמנם נשמע כמו הבן דוד הקיבוצניק של האומיקרון, אבל הוא כינוי לחברה ששווה יותר ממיליארד דולה. יש מי שמכנים אותה בעברית חדיקרון, אבל אני מציע את חדי-כסף.

לחברת המשלוחים וולט, שמאז הקורונה הפכה לחלק בלתי נפרד ממצייאות חיינו, אני מציע לקרוא בעברית שלקת. לאי-פליקציית ווייז, שבשנה האחרונה הצליחה לעצבן מאוד את הנהג הישראלי, צריך לקרא פקקת, או פקקטע, או אפלי-פקק. ולמרכז ההייטק העולמי סיליקון ואלי בקליפורניה אפשר לה-עניק את השם קריית מלאכי.